

Column

Harry Veenendaal

Zinken

Oud-staatssecretaris Albayrak wil armlastige rechtzoekenden verplichten om gebruik te maken van het Juridisch Loket die de functie van juridisch huisarts moet gaan vervullen. Een vrije advocaatkeuze komt voor belastingontvangers te vervallen ten gunste van een betere en efficiëntere allocatie van de algemene middelen. Kort en goed: Albayraks idee komt neer op wie genoeg belasting betaalt, bepaalt. Te weinig geld voor een advocaat? Helaas, uw economische positie bepaalt uw rechtstoegang.

Rechtsongelijkheid of inbreuk op grondwettelijke rechten is ondergeschikt aan de noodzaak tot bezuinigen. Bovendien is het Juridisch Loket best in staat de meeste vragen gratis af te handelen. Er moet nu eenmaal minder geprocedeerd worden en al helemaal door mensen die op de pof procederen. Onze pof welteverstaan.

Albayraks idee is zo verfrissend dat het een bredere uitwerking verdient om vergelijkbare economische abbreviaties aan te pakken. Het materiële adagium 'meer geld, meer keuze. Minder geld, minder keuze' kan nu ook niet-materiële, politieke, onderwerpen worden ingezet. De belastingdienst toucheert op jaarbasis toch ook al gauw een paar tonnetjes meer van een partner bij Allen & Overy dan van een bijstandsgerechtigde. Dat is oneerlijk als het gaat over bijvoorbeeld de inspraak in de allocatie van die belastinggelden. Dienstwillige belastingbetalers die zuchten in de 52%-schijf, zoals de meeste advocaten, zouden meer zeggenschap moeten krijgen over de aanwending van de Rijksbegroting dan een arme sloeber in de bijstand. Niet via getrappt stemrecht Nederland blijft trots op haar egalitaire democratie maar een extra referendumrecht voor de 'club van 52%' op begrotingsvraagstukken.

Helaas is Albayraks idee toch niet levensvatbaar, en wel om twee redenen. Allereerst is het delegeren van extra verplichtende bevoegdheden aan een (semi) overheidsorgaan teneinde meer efficiëntie en kostenbesparing te realiseren in het verleden nog nooit gelukt. Dit type regelzucht is een onbegrijpelijk Haags perpetuum mobile dat per definitie leidt tot meer bureaucratie, meer rechtszaken en uiteindelijk veel meer kosten. Ten tweede getuigt het voorstel van een paternalistische minachting tegenover de marktpartijen. Alsof deze niet zelf het beste kunnen bepalen hoe belastinggeld wordt ingezet. Bezuinigen prima, maar dat zal vanuit de betrokkenen, de (sociale) advocatuur en de Raad voor de Rechtspraak, gerealiseerd moeten worden en niet dwingend door Albayraks kostenverhogend 'huisartsenmodel' worden opgelegd.

De metafoor loopt trouwens ook al mis. Huisartsen zijn, althans volgens Albayraks ex-kabinetgenoot Ab Klink, een van de economisch minst efficiënte en duurste beroepsgroepen. En hoe charmant het relatief eenvoudige voorstel van Albayrak ook is: ook een klein lek doet een groot schip zinken.

de advocatuur elkaar nu goed aanvullen. 'Er worden op dit moment weinig zaken doorverwezen door het Juridisch Loket. Van de 400.000 toevoegingen op jaarbasis komen er tussen de 40.000 en 50.000 binnen via het Juridisch Loket. Blijkbaar trekken de loketten dus de klanten die ze moeten hebben en dat is prima. Wij zien heel erg het belang van een eerstelijns informatievoorziening die mensen uit de advocatuur weghoudt als een advocaat niet nodig is. Volgens mij zitten we niet in elkaars vaarwater. Advocatenkantoren verwijzen volgens mij geregeld zaken door naar het Juridisch Loket.'

Overheid mede schuldig

Nadat staatssecretaris Albayrak was vertrokken, kreeg de overheid er tijdens het symposium flink van langs. Met doorgeschoten, detaillistische regelgeving is de overheid zelf verantwoordelijk voor veel procedures, betoogden verschillende sprekers. Nationale ombudsman Alex Brenninkmeijer: 'De wetgever wil steeds alles tot in het uiterste

regelen. Een voorbeeld dat wij bijvoorbeeld vaak zien op het terrein van de sociale zekerheid: terugvorderingsbrieven van het UWV. Niemand kan in redelijkheid uitleggen waarom dat bedrag in die brief staat, de computer spuugt het uit en dus is het zo. Inmiddels hebben we de afspraak met het UWV dat ze in elk geval even voorrekenen waar zo'n bedrag vandaan komt.'

Paul Schnabel, directeur van het Sociaal Cultureel Planbureau, ziet de hervorming van de AOW als een nieuw risico op een woud van procedures. 'De AOW is altijd een heel eenvoudige regeling geweest: gaat in op 65 jaar en je moet vijftig jaar in Nederland hebben geleefd. Op het moment dat er wordt gesproken over optrekken van de leeftijd naar 67 en over zware beroepen, weet ik dat we óf straks allemaal een zwaar beroep hebben, óf dat we verzanden in eindeloos procederen. Je weet dat je een eenvoudig systeem aan het corrumperen bent uit politieke overwegingen en je voelt dat het de verkeerde weg is. Maar het gaat wel gebeuren.'

(advertenties)

Lanquedoc/Zuid Frankrijk

Te koop luxe appartementen in een voormalig wijnhâteau.

Klein project van Nederlandse particulieren. Perfecte combinatie van luxe, privacy en veiligheid. Grote privé-tuinen, verwarmd zwembad, concertruimte, wandelpark, huisbewaarder etc.

Mooi gelegen in een prachtige omgeving nabij Montpellier en Nîmes. Op slechts 35 km van de Middellandse Zee.

Prima vlieg- en spoorverbindingen.

Brochure en referenties op aanvraag via NL-telnr. 0341 491 678.

Voor foto's en prijzen: www.ChateauEnFrance.eu